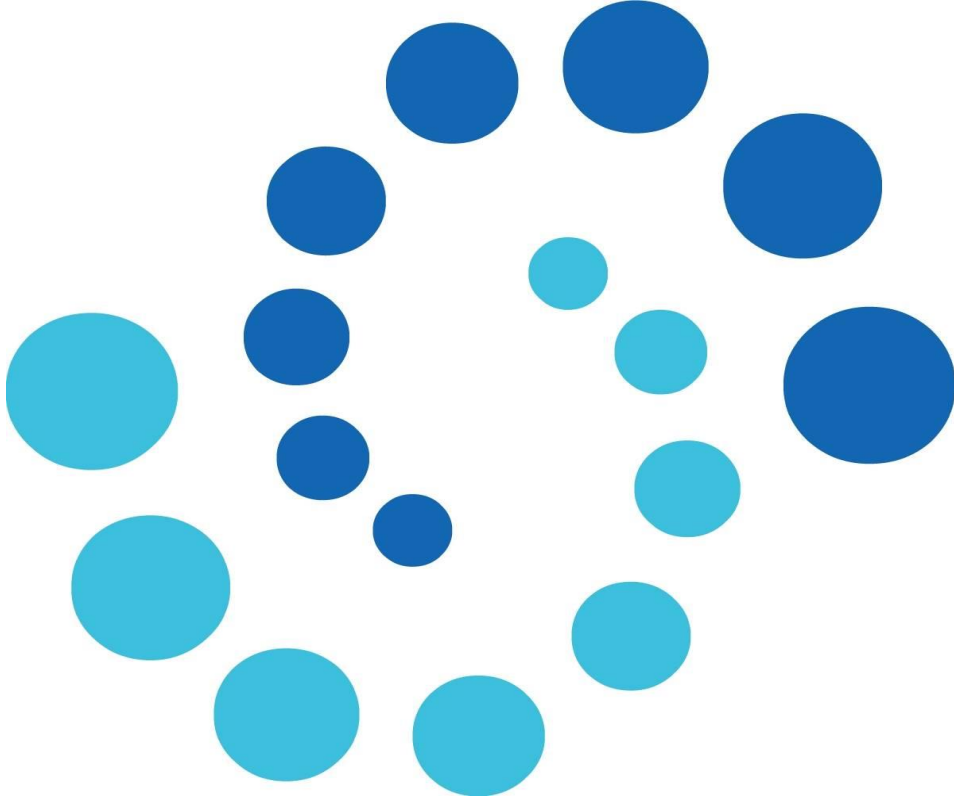

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

*Kasım 2017
Cilt 2, Sayı 3*

*November 2017
Volume 2, Issue 3*

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Kasım 2017, Cilt 2, Sayı 3
The Journal of Limitless Education and Research
November 2017, Volume 2, Issue 3

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Editör

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Editor in Chief

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Bölüm Editörleri

Dil Eğitimi

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Language Education

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Fen Eğitimi

Dr. Yılmaz KARA

Science Education

Dr. Yılmaz KARA

Matematik Eğitimi

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Mathematics Education

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Sosyal Bilgiler Eğitimi

Dr. Ayşegül TURAL

Social Studies Education

Dr. Ayşegül TURAL

Sınıf Eğitimi

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Primary Education

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Eğitim Bilimleri

Dr. Sema SULAK
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Educational Sciences

Dr. Sema SULAK
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Eğitim Teknolojisi

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Educational Technology

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Güzel Sanatlar Eğitimi

Dr. Seçil KARTOPU

Arts Education

Dr. Seçil KARTOPU

Dil Uzmanı

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Sorumlusu

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Foreign Language Specialist

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
74100 BARTIN - TÜRKİYE
e-posta: editor@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association
74100 BARTIN - TURKEY
e-mail: editor@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Journal of Limitless Education and Research (J-LERA) is an international refereed journal that is published three times a year.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

The responsibility lies with the authors of papers.

INDEXLER

Kapak: Dr. Ayşe Derya IŞIK

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 3

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Celal Bayar University, Turkey

Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Atatürk University, Turkey

Prof. Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan University, Turkey

Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Middle East Technical University, Turkey

Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes University, Turkey

Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül University, Turkey

Prof. Dr. Cemal YILDIZ, Botschaft der Republik Türkei Botschaftsrat für Bildungswesen, Germany

Prof. Dr. Christine SUNİTİ BHAT, Ohio University, ABD

Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu University, Turkey

Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül University, Turkey

Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe University, Turkey

Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül University, Turkey

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara University, Turkey

Prof. Dr. Hakan Sevki AYWACI, Karadeniz Teknik University, Turkey

Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale University, Turkey

Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ, Atatürk University, Turkey

Prof. Dr. Mustafa ERGÜN, Afyon Kocatepe University, Turkey

Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege University, Turkey

Prof. Dr. Mustafa Sami TOPÇU, Yıldız Teknik University, Turkey

Prof. Dr. Mustafa Volkan ÇOŞKUN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey

Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey

Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi University, Turkey

Prof. Dr. Peter MATHER, Ohio University, ABD

Prof. Dr. Salih ÇEPNİ, Uludağ University, Turkey

Prof. Dr. Selma YEL, Gazi University, Turkey

Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. ığdem KILIÇ, Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Demet GİRGIN, Balıkesir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Ömer Halis Demir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar Universty, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Dumlupınar University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hakan UŐAKLI, Sinop University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İbrahim COŐKUN, Trakya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Jodene GOLDENRING FİNE, Michigan State University, ABD
Assoc. Prof. Dr. Kadir DEMİR, Georgia State University, ABD
Assoc. Prof. Dr. Kamil İŐERİ, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU, Adnan Menderes University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM, Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Pınar GİR MEN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASİ, University of Prishtina, Kosovo
Asist. Prof. Dr. Dorea GLANCE, Northern Kentucky University, ABD
Asist. Prof. Dr. Jessica HENRY, Penn State University, ABD
Asist. Prof. Dr. Nader AYİSH, Khalifa University of Science and Technology, United Arab Emirates
Asist. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, United Arab Emirates

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 3

Hakem Kurulu (Review Board)

Doç. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Bilge SULAK AKYÜZ, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Bartın Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA, Bartın Üniversitesi

Değerli Okuyucular,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Kasım 2017 sayısını sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) olarak 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınladığımız Dergimizin amacı eğitim ve araştırma alanına bilimsel katkı sağlamaktır. Bu amaçla kuramsal ve uygulamalı çalışmaları yayınlama, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeye aktarma, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlama sürecine öncelik verilmektedir.

Dergimizin Bilim Kurulu yurt içi ve yurt dışında görevli akademisyenlerin katkılarıyla giderek güçlenmektedir. Akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatına devam edecek olan Dergimizin hazırlanmasına emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz.

Yılda üç sayı olarak yayınlanan Dergimiz çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmaktadır. Bu sayıda eğitimle ilgili 5 bilimsel makale ve araştırmaya yer verilmiştir. Dergimiz, eğitim ve araştırma alanına yönelik makalelerin yanı sıra disiplinler arası akademik çalışmaların yer aldığı seçkin bir yayın olarak okuyucu ile buluşmaya devam edecektir.

Dergimizin eğitim alanına katkılar getirmesini diliyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 3
The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 3

İÇİNDEKİLER

Makale Türü: Derleme

Firdevs GÜNEŞ

- Bitişik Eğik ve Dik Temel Yazı Savaşları 1 - 20
The Wars Between Cursive and Script Handwriting

Tansel YAZICIOĞLU

- Özel Gereksinimli Bireylerin Eğitiminde Yardımcı Öğretmenlik Uygulamaları 21 - 33
Assisted Teaching Practices in the Training of with Individuals Special Needs

Seçil SAYGILI

- Diskalkuli ile Baş Etme Üzerine Bir Derleme 34 - 56
A Compilation on Coping with Dyscalculia

Ömer Sinan EVİREN

- Eğitim Değerlendirme Modelleri 57 - 76
Training Evaluation Models

Makale Türü: Araştırma

Bilge AYRANCI

- Türkçe Öğretim Programı (2017) Temaları İçin Ege Bölgesi Halk Edebiyatı Ürünlerinin Kullanılması 77 - 97
The Use of the Aegean Region Folk Literature to Turkish Curriculum (2017) Themes

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 2, Sayı 3, 1 - 20
The Journal of Limitless Education and Research
Volume 2, Issue 3, 1 - 20

Gönderilme Tarihi: 06.11.2017

Kabul Tarihi: 08.11.2017

Bitişik Eğik ve Dik Temel Yazı Savaşları

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, firdevs.gunes@gmial.com

Özet: Öğrencilere hızlı ve akıcı bir yazma becerisi kazandırmak eğitimin temel ilkelerinden biridir. Başarılı bir el yazısı, çocukların akademik başarılarının önkoşulu olarak görülmektedir. Bu nedenle dik ve bitişik eğik yazı öğretimi araştırmacı ve öğretmenler arasında yaygın bir tartışma konusudur. Bazı eğitimciler gelişen teknoloji ile birlikte dik temel yazıyı önermekte, bazıları ise bitişik eğik yazıyı savunmaktadır. Bunun üzerine öğretilen yazının fiziksel ve zihinsel etkileri konusunda araştırmalar yapılmaktadır. Bitişik eğik yazı dik temel yazıya göre daha hızlı yazılmakta ve yazma çalışmalarını kolaylaştırmaktadır. Bitişik eğik yazının zihinsel, bedensel, dil gelişimi ve öğretim açısından çeşitli yararları olduğu bilinmektedir. Bitişik eğik yazı zihinsel gelişimi destekleyerek düşünmeyi geliştirmektedir. Bitişik eğik yazıda kullanılan süreklilik, akıcılık ve dikkat okuma becerilerine de yansımaktadır. Okuma ve yazmadaki bu süreklilik, akıcılık ve hız giderek bir bütün oluşturmakta; öğrencinin düşünme, anlama, sorgulama, ilişkilendirme gibi becerilerinin hızla gelişmesini sağlamaktadır. Bedensel gelişim açısından bakıldığında bitişik eğik yazının çocukların parmak ve el kasları için daha uygun olduğu belirtilmektedir. Ülkemizde bitişik eğik yazı ile okuma yazma seferberliği Atatürk'ün önderliğinde 1928 yılında başlatılmış, öğrenci ve yetişkinlere bitişik eğik yazı öğretilmiştir. 2004 yılında bitişik eğik yazı öğretimine birinci sınıfta başlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı 2018 yılında bitişik eğik yazının öğretmenin tercihine bırakılacağı açıklamıştır. Dileğimiz bitişik eğik yazıya önem verilmesi ve gelecek nesillerin nitelikli yetiştirilmesidir.

Anahtar Sözcükler: *Bitişik eğik yazı, Dik yazı, Yazı savaşları*

The Wars Between Cursive and Script Handwriting

Abstract: One of the basic principles of education is to have students develop fast and fluent writing skills. Successful handwriting is considered as a prerequisite for academic success. Therefore, teaching how to write cursive and script is a common argue among researchers and teachers. Some researchers and teachers propose the teaching of script handwriting with evolving technology while some of them advocates the inclined cursive writing. Upon this, researches have been conducted on the physical and mental effects of the writing being taught. The cursive handwriting is faster and makes writing practices easier with respect to script handwriting. It is known that cursive handwriting provides many advantages for cognitive and physical development as well as language development and teaching. Cursive handwriting enhances thinking by supporting the improvement of mental development. The continuity, fluency, and attention in cursive handwriting have an impact on reading skills as well. This continuity, fluency and speed in reading and writing make a unite and enhance the improvement of students' thinking, comprehension, questioning and attribution skills. When the physical development of children is taken into account, cursive handwriting is stated to be more appropriate for children's finger and hand muscles. In our country, contingent writing and literacy liaison were initiated in 1928 under the leadership of Atatürk, and the oblique writing adjacent to the students and adults was taught. In 2004, teaching with adjacent writing was started in the first grade. In 2018, the Ministry of National Education announced that the preference of adjacent curve writing is going to be under consideration of the teacher. We would like to emphasize the importance of adjoining oblique writing and the raising the quality of future generations.

Keywords: *Cursive handwriting, Script writing, Writing wars.*

1. Giriş

Yazma, zihindeki bilgi ve düşünceleri özel işaret veya harflerle anlatma işlemidir. Bu işlemin kolay, hızlı ve okunaklı bir yazı ile gerçekleştirilmesi nitelikli bir eğitime bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle okula yeni başlayan öğrencilerin etkili ve güzel yazı öğrenmeleri üzerinde önemle durulmaktadır. Çünkü çocukluk yıllarında öğrenilen bu beceriler hayat boyu sürmektedir. Bunun için ilkokulda öğretilecek yazı türü, harfler ve uygulanacak yöntem konusunda çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalarda çocukların dil, zihinsel, bedensel ve sosyal gelişimi ile günümüz koşullarına uygun yazı türü belirlenmeye çalışılmaktadır. Genellikle ilk okuma yazma öğretim sürecinde dik temel ve bitişik eğik yazı olmak üzere iki tür yazı öğretilmektedir. Dik temel yazı harflerin 90 derece dik ve bağlantısız, bitişik bitişik eğik yazı ise harflerin 70 derece sağa eğik ve bağlantılı yazıldığı yazıdır. Her iki yazının özellikleri ve öğretimi birbirinden farklıdır.

Dünyamızdaki uygulamalar incelendiğinde tarihsel süreç içerisinde uzun yıllar bitişik eğik yazının, son dönemlerde ise dik temel yazının öğretildiği görülmektedir. Bitişik eğik yazı 1380'li yıllardan bu yana kullanılmaktadır. O yıllarda yazı zor, yavaş yazılan bir sanat olarak görülüyordu (Lessard, 1977). Bu nedenle süslü ve güzel yazı için bitişik eğik yazıya önem veriliyordu. Ancak bu yüzyılın başında farklı yazı türlerini kullanma ve daha hızlı yazma anlayışı öne çıktı. Böylece 1900'lu yıllardan itibaren öğrencilere baskı karakterine yakın, basit ve kolay yazılan dik temel harfler öğretilmeye başlandı. Günümüzde bazı ülkelerde ilk okuma yazma öğretimine dik temel harflerle başlanmakta, 2 ve 3. sınıflarda bitişik eğik yazıya geçilmektedir (Lessard, 1977). Bu uygulama bazı aileler tarafından "Niçin öğrencilere her iki yazı öğretilmekte? Bitişik eğik yazıya geçmek için zaman kaybedilmekte?" gibi sözlerle eleştirilmektedir. Bazı ülkelerde ise birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıya başlanmaktadır. Son yıllarda gelişen teknoloji ile birlikte Amerika'daki bazı eyaletlerde ilk okuma yazma öğretimine tablet bilgisayarla başlanmakta, tuşlarla yazma öğretilmektedir. Henüz deneme aşamasında olan bu uygulamalar eğitimciler tarafından dikkatle izlenmektedir.

Yazı öğretimine ilişkin bu gelişmeler, ilkokula yeni başlayan öğrencilere dik temel ve bitişik eğik yazıdan hangisinin öğretilmesinin daha uygun olacağı konusu çoğu araştırmacının ilgi odağı olmuştur. Bu konuda çeşitli araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu araştırmalarda "Dik temel ya da bitişik eğik yazı, hangisi daha etkili ve verimlidir? İlk okuma yazma sürecinde hangisi öğretilmelidir? Yazı öğretiminde karşılaşılan güçlükler nelerdir? Dik temel yazı ile okuma yazma öğrenen öğrenciler daha sonra bitişik eğik yazıya geçebilmekte midir? Bunlardan hangisi

öğrencilere daha fazla katkı sağlamaktadır ?” gibi sorular üzerinde durulmaktadır. Bu süreçte gelişen teknoloji ile birlikte bilgisayar kullanımı hızla artmakta ve tuşlarla yazı yazma yaygınlaşmaktadır. Bu durum bazı eğitimcilerin dik temel yazıyı önermesini, bazılarının ise bitişik eğik yazıyı savunmasını getirmektedir. Böylece eğitimciler arasında yoğun tartışmalar yaşanmakta ve yazı savaşları yapılmaktadır.

Yazma işlemi zihinsel ve fiziksel olmak üzere temel süreci içermektedir. Zihinsel süreçte önce zihindeki bilgiler gözden geçirilerek yazmaya hazırlık yapılmakta, yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler sıralanmaktadır. Ardından bilgilerin aktarılacağı kelimeler seçilmekte, kelimelerdeki seslerin karşılığı olan harfler belirlenmektedir. Üçüncü aşamada harfler tek tek yazılarak hece ve kelimeler oluşturulmaktadır. Böylece sözler harf, hece ve kelimelere dönüştürülerek yazıya aktarılmaktadır. Bu süreç birbirini izleyen hızlı işlemlerle gerçekleştirilmektedir (Güneş, 2007). Yazmanın fiziksel süreci ise zihinsel tasarımdan sonra başlamaktadır. Fiziksel süreçte öğrencinin kalem tutma, çizgi çizme, el hareketleri, harfleri doğru yazma, soldan sağa yazma, satır çizgilerini izleyerek yazma, kelime aralarında boşluk bırakma, düzgün, okunaklı ve hızlı yazı yazma gibi işlemler önemli olmaktadır. Bu işlemler peş peşe yürütülmekte, düşünce ve sözler yazıya aktarılmaktadır. Yazı öğretiminde hem zihinsel hem de fiziksel süreç üzerinde önemle durulmaktadır.

Yazı öğretiminde üzerinde durulan ikinci nokta ise yazının öğretilme kolaylığıdır. Bunların başında harflerin yazılış yönü, başlangıç ve bitiş noktaları, çizgilerin soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru çizilmesi, harfleri eli kaldırmadan daha az hareketle yazma, küçük harflerin kolay yazılması gibi konular gelmektedir. Yazı yönünün öğrencinin kas gelişimine uygun olması yazı öğretimini kolaylaştırmaktadır. Yazı yönü olarak harfin yazımına başlangıç noktası üzerinde durulmaktadır. Hızlı ve güzel yazı yazabilmek için harfleri eli kaldırmadan (daha az hareketle) yazmanın önemi bilinmektedir. Yazı öğretimine küçük harflerle başlamak da önemlidir. Çünkü okuma ve yazma işleminde en çok küçük harfler kullanılmaktadır. Bu nedenle küçük harflerin yazımı üzerinde daha fazla durulmaktadır. Diğer taraftan iletişim aracı olarak yazının taşınması gereken en önemli özellik okunaklı olmasıdır. Yazının okunaklı olması onu meydana getiren harf, hece ve kelimelerin kolayca tanınır olmasına bağlıdır. Bu nedenle dik temel ya da bitişik eğik yazıdan hangisinin daha kolay ve okunaklı yazıldığına ilişkin araştırmalar da yapılmaktadır. Bu çalışmada etkili bir yazı öğretimi açısından dik temel ve bitişik eğik yazının özellikleri incelenmekte, aradaki farklar ve araştırmalarla belirlenen olumlu yönler ortaya konulmaktadır (Güneş, 2007).

2. Dik Temel Yazı

Dik temel yazı, her harfin düz ve sade çizgilerle 90 derece dik yazıldığı bir yazıdır. Bu yazıda ilkokula yeni başlayan öğrencilerin fazla güçlüklerle karşılaşmaması ve yazıyı iyi tanımasını için basitleştirilmiş şekiller kullanılmaktadır. Bunlar dik ve yuvarlak çizgilerden oluşan harflerdir. Buna dik temel yazı denilmektedir. Bazı ülkelerde ilk okuma yazma öğretimine dik temel yazı ile başlanmaktadır. Dik temel yazının özellikleri bitişik eğik yazıdan farklıdır. Dik temel yazıda harflerin yazım özellikleri şöyledir:

1. Dikey yazılanlar: ı, i, l, j;
2. Yuvarlak ve sola eğik yazılanlar: o, ö, c, ç, e;
3. Yuvarlak başlayıp dik bitenler: a, d, g, ğ;
4. Dik başlayıp sağa eğik bitenler: n, m, h, b, p, r;
5. Aşağıya doğru eğik başlayıp dik bitenler: u, ü, y;
6. Karışık yazılanlar: v, k, z;
7. İki çizgiyle yazılanlar: t, f;
8. Sola eğik başlayıp sağa eğik bitenler: s, ş (Lessard, 1977).

Görüldüğü gibi dik temel harflerin her biri farklı çizgi ve hareketlerle yazılmaktadır. Bu yazının bazı temel özellikleri ise aşağıda sıralanmaktadır.

Yazılan değil çizilen bir yazıdır. Dik temel yazı, kısa ve kesik çizgilerle yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğru yazılmaktadır. Harfleri oluşturmak için düz ve sade çizgiler çizilmektedir. Bu yönüyle yazılan değil daha çok çizilen bir yazıdır.

El sık kaldırılır. Araştırmalara göre dik temel yazıda harfleri yazmak için el % 33 - % 66 oranında kaldırılmakta ve kalemin yeri değiştirilmektedir (Bara ve Morin, 2009). Bir başka ifadeyle her çizgi ve harften sonra el kaldırılmakta, kalem yeniden yerleştirilmektedir. Bazı harfleri yazmak için el 4 kez kaldırılmakta ve kalemin yeri 4 kez değiştirilmektedir.

Boşluk bırakılır. Yazma işlemi sık sık kesilmekte ve her harften sonra boşluk bırakılmaktadır. Bu boşluklar iyi ayarlanmazsa harfler ve kelimeler birbirine karışmakta, yazıyı okumak güçleşmektedir.

Yavaş yazılır. Kısa ve kesik çizgiler, her harften sonra elin kalkması ve boşluk bırakılması gibi nedenlerden dolayı dik temel yazı bitişik eğik yazıya göre yavaş yazılmaktadır.

Harflerin boyu değişir. Yazma sürecinde sık sık el kaldırılması ve her defasında kalemin kâğıt üzerinde yeniden yerleştirilmesi nedeniyle harflerin boyu değişir. Bazı harfler küçük bazıları da büyük yazılır. Bu durum yazının akıcı ve güzel olmasını güçleştirir.

Simetrik harfler karıştırılır. Dik temel yazıda b, d, p ve q gibi bazı harfler birbirine simetrik. Yazma sırasında karıştırılabilir.

Eski araştırmalarda okul öncesinden itibaren dik temel yazı kullanmanın daha yararlı olduğu öne sürülmektedir. Bu araştırmalarda dik temel yazının baskı ya da matbaa harflerine benzediği için okuma ve yazma öğretimini kolaylaştırdığı belirtilmektedir. Zira çocuk, aynı yazıyı hem okumakta hem de yazmaktadır. Diğer yazılara göre daha kolay öğrenildiği, daha hızlı ve daha okunaklı yazıldığı öne sürülmektedir. Dik temel yazının yazma öğretimine getirdiği yararlar ise şöyle sıralanmaktadır:

- Harfler net, açık ve baskı karakterinde olduğundan öğrenciler, dik temel yazıyı daha kolay öğrenmektedirler.
- Dik temel yazı daha kolay yazılmaktadır.
- Dik temel yazı, bitişik eğik yazıya geçişi kolaylaştırmaktadır.
- Dik temel yazıda harfleri birbiriyle birleştirmek için çizgilere ihtiyaç yoktur.
- Dik temel yazının öğrenilmesinde göz ve fiziki yorgunluk daha az olmaktadır.
- Bu yazı tipi ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin kas ve hareket gelişimine uygundur (Gray, 1975).

Bu araştırmalar eski yıllara aittir. Günümüz araştırmaları dik temel yazının, bitişik eğik yazıya geçişi zorlaştırdığını, bitişik eğik yazı ile daha hızlı yazıldığını, bitişik eğik yazının öğrencinin zihin ve beden gelişimine daha uygun olduğunu ortaya koymaktadır.

3. Bitişik Eğik Yazı

Bitişik eğik yazı harflerin birbirine bağlanarak 70 derece sağa eğik yazılan bir yazıdır. Bitişik yazı demek, bir harfin bittiği nokta ile bu harften sonra gelen harfin başladığı noktayı birbirine bağlamak demektir. Bu nedenle “bağlantılı yazı”, “akıcı yazı” gibi isimler verilen bitişik eğik yazı 1380’li yıllardan bu yana kullanılmaktadır.

Bitişik eğik yazıda harflerin birbirine nasıl bağlandığını iyi bilmek gerekmektedir. Bu nedenle öğrencilere önce harflerin yazılışı ve bağlantıları öğretilmektedir. Harflerin yazılışı genel olarak yukarıdan başlamakta ve aşağıda bitmektedir. Bir harfin bittiği yerden onu izleyen harfe başlamak için kalemlle soldan sağa ve aşağıdan yukarıya doğru bir çizgi çizilmektedir. Her harfin

birleştirilmesi bu şekilde olmamaktadır. Bazı harflerin bağlantısı daha farklı yapılmaktadır. Örneğin küçük harflerle yazarken “a,c,g,i,j,m,n,o,p,r,s,u,v,y,z” harflerine geçmek için soldan sağa doğru bir çizgi çizilmektedir. Bazı harflerin büyük ve küçük yazılışı birbirine benzemektedir. Örneğin, “c,ç,i,j,o,ö,p,s,ş,u,ü,v,z” harflerinde olduğu gibi. Bitişik eğik yazıda harflerin noktaları ve noktalama işaretleri kelime yazımı bittikten sonra konulmaktadır.

Bitişik eğik yazı öğretimine önce küçük harflerin yazımı ile başlanmaktadır. Çünkü büyük harfler bitişik yazılmamaktadır. Büyük harfler sadece kendilerinden sonra gelen küçük harflerle bitişik yazılmaktadır. Büyük harflerden “F,N,P,V,T” harfleri, kendilerinden sonra gelen küçük harflerle de bitişik yazılmamaktadır. Bu harfler yazıldıktan sonra kalem kaldırılmaktadır. Çünkü bu harflerin uzantıları harfin görüntüsünü bozmakta ve başka harfe benzemesine neden olmaktadır. Örneğin “F” harfi bağlantılı yazıldığında “E” harfine, “N” harfi “M” harfine, “P” harfi “B” harfine “V” harfi ise “W” harfine benzemektedir. Bu nedenle anılan harfler her zaman bağlantısız yazılmaktadır (Güneş, 2007).

Görüldüğü gibi bitişik eğik yazıda bazı harflerin çizgi ve hareketleri birbirine çok yakındır. Bazı harflerin bağlantısı ise soldan sağa doğru bir çizgi ile gerçekleştirilmektedir. Bu yazının bazı temel özellikleri ise şöyledir:

El çok az kaldırılır. Bitişik eğik yazıda her çizgi ve harften sonra el kaldırılmaz, kalemin yeri değiştirilmez. Bir başka ifadeyle kelimenin yazımı bitinceye kadar el kaldırılmaz. Kalemin hareketleri süreklidir.

Hızlı yazılır. Bir harften diğerine bağlantılarla yazılması ve sadece kelimeler arasında boşluk bırakılması gibi nedenlerden dolayı bitişik eğik yazı dik temel yazıya göre seri ve hızlı yazılmaktadır. Sürekli bitişik eğik yazı yazan öğrenci dik temel yazana göre % 30-50 oranında zaman kazanmaktadır.

Harflerin boyu birbirine eşittir. Yazma sürecinde el ve kalemin kâğıt üzerinde seri olarak ilerlemesi nedeniyle harfler genellikle aynı boy ve eşit uzaklıkta yazılır. Bu durum yazının akıcı, güzel ve okunaklı olmasını sağlar.

Bazı harfler özel yazım gerektirir. Bitişik eğik yazıda r, z, k, s ve ş gibi harfler özel yazım gerektirir.

4. Benzer ve Farklı Yönleri

Dik temel ve bitişik eğik yazının bazı özellikleri, benzer ve farklı yönleri aşağıdaki tabloda özet olarak verilmiştir.

Dik Temel Yazı	Bitişik Eğik Yazı
<ul style="list-style-type: none">• Dik ve yuvarlak çizgilerden oluşur.• Dik ve yatay çizgilerle yazılır.	<ul style="list-style-type: none">• Bağlantılı ve yuvarlak çizgilerden oluşur.• Dik ve yatay çizgiler çok azdır.
<ul style="list-style-type: none">• Harfleri yazmak için el % 33 - % 66 oranında kaldırılır.• Kalem her harf ve çizgiden sonra kaldırılır ve yeniden yerleştirilir.	<ul style="list-style-type: none">• Harfleri yazmak için el çok az kaldırılır.• Kalemin hareketleri süreklidir. Sadece kelime aralarında kaldırılır.
<ul style="list-style-type: none">• Bazı harfler b, d, p gibi birbirine simetriktir. Bu nedenle karıştırılabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Bazı harfler r, z, k, s ve ş gibi özel yazım gerektirir.
<ul style="list-style-type: none">• Harflerin boyu ve uzaklığı sık sık değişir.	<ul style="list-style-type: none">• Harfler aynı boy ve uzaklıkta yazılır.
<ul style="list-style-type: none">• Kesik kesik yazıldığından bir sonraki harfin ne olduğu düşünülür.• İlk okuma yazma öğretimi için daha uygun olduğu iddia edilir.	<ul style="list-style-type: none">• Sürekli ve otomatik yazmaya uygundur.• İlk okuma ve yazma öğretimine katkı sağlamadığına ilişkin bir araştırma yoktur (Bara ve Morin, 2009).

5. Araştırmalar

Son yıllarda yazı öğretiminde karşılaşılan güçlükler, ilk okuma yazma sürecinde dik temel ya da bitişik eğik yazıdan hangisinin daha etkili ve verimli olduğu, dik temel yazı ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin daha sonra bitişik eğik yazıya geçebilme durumları, hangi yazının öğrencilere daha fazla katkı sağladığı konularında araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalar zihinsel boyutta da yürütülmekte ve bunlardan bazıları aşağıda özetlenmektedir.

a. Beyin Araştırmaları: Stanislas Dehaene tarafından “Okumanın Zihinsel Görünümü” olarak adlandırılan ve uluslararası düzeyde yapılan araştırmalarda, beyinde okuma işlemine özel bir şekilde gelişmiş bir bölgesinin eşlik ettiği ortaya çıkmıştır. Bu bölgenin Fransız, İngiliz, Çin, Japon vb. bütün okuyucularda bulunduğu görülmüştür. Sol beyinde bulunan ve kelime tanıma bölgesi adı verilen bu bölge resimleri, nesnelere ve görsel öğeleri tanımaktadır. Dehaene’ye göre bu bölgenin nöronları kelimenin önce harflerini incelemekte, harfleri tanımakta ardından harfleri birleştirerek kelimeyi tanımaktadır. Dehaene’ye göre beyin kelimeyi bütün olarak

tanımamaktadır. Nöronlar kelimenin her harfini tek tek incelemekte, harfleri birleştirerek hece ve kelimeyi tanınmaktadır (Dehaene, 2003). Bu işlemler tıpkı bitişik yazı ile yazmada olduğu gibi yapılmaktadır. Buradan bitişik eğik yazı ile yazmanın okuma becerilerini geliştirdiği ortaya çıkmaktadır.

Benzer görüşler G Wettstein-Badour tarafından Fransa'da yürütülen araştırmalarda da dile getirilmektedir. Bu araştırmalara göre beyin, uzman okuyucularda bile kelimenin harflerini tek tek incelemekte ve bu inceleme sonucu harfleri birleştirerek kelimeyi tanımaktadır (G Wettstein-Badour, 2006). Bu bulgulardan hareketle ilk okuma yazma öğretiminde aynı sıra izlenmekte, önce sesler verilmekte, sesler birleştirilerek hece ve kelimeler öğretilmektedir. Bu süreç bitişik eğik yazı ile desteklenmektedir.

Bu durum Amerika'da el yazısının beyni nasıl etkilediğini araştıran Indiana Üniversitesi Psikoloji ve Beyin Bilimleri profesörü Karin James tarafından da vurgulanmaktadır. Karin James, beyin görüntüleme aracılığıyla bitişik eğik yazının beyin üzerindeki etkilerini çeşitli araştırmalarla incelemektedir. Bu araştırmalar sonunda özellikle bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğretiminde çocuklarda okuma becerilerini geliştirdiğini, zihinsel gelişimi artırdığını ve motor becerilere katkı sağladığını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca bitişik eğik yazının beyindeki sinapsları uyardığını, harekete geçirdiğini, sağ ve sol beyin yarım küreleri arasında dengeyi sağladığını açıklamıştır (James et Engelhardt, 2012). Okumanın gelişiminde el yazısının önemli bir rol oynadığını vurgulayan James "İlk okuma yazmayı bitişik eğik yazı ile öğrenen çocukların sadece okumayı hızlı öğrenmekle kalmadıklarını, aynı zamanda bilgiye ulaşma ve fikir üretmede daha başarılı olduklarını" açıklamıştır (James et Engelhardt, 2012).

b. Karşılaştırmalı Araştırmalar: Dik temel ve bitişik eğik yazının öğrencilere katkısı konusunda Kebek'de karşılaştırmalı bir araştırma yapılmıştır. Dik temel ve bitişik eğik yazının öğrencilerin yazma hızı, yazı kalitesi, imla ve metin üretimine etkisini belirlemek için ilkokul 2. sınıfa giden 718 öğrenciyi kapsayan bir araştırma yapılmıştır. Araştırmaya 1. sınıfta dik temel 2. sınıfta bitişik eğik yazı öğretilmiş 6 sınıf, 1. sınıftan itibaren dik temel yazı öğretilmiş 6 sınıf ve 1. sınıftan itibaren bitişik eğik yazı öğretilmiş 6 sınıf olmak üzere toplam 18 sınıftaki 718 2.sınıf öğrencisi alınmıştır. Bu üç gruptaki öğrencilerin yazma becerileri öğretim yılının başı, ortası ve sonunda olmak üzere 3 farklı zamanda karşılaştırılmıştır. Öğrencilerin önce harfleri yazma hızı ve yazı niteliği ölçülmüş, ardından kelimeleri doğru yazma becerileri incelenmiş, bir hikâyeyi özetleme görevi verilerek cümleleri yazma ve metin içeriği oluşturma durumu ölçülmüştür. Araştırma sonunda hepsi karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

- Dik temel ve bitişik eğik yazının yazı kalitesi ve yazma hızını etkileme durumu incelendiğinde, her 3 gruptaki öğrencilerin yazma hızının birbirine yakın olduğu görülmüştür. Yazı yazmada dik ve bitişik eğik yazının çok fark etmediği, benzer hızda ilerlediği anlaşılmıştır. Harflerin yazım kalitesinin de yazma hızıyla birlikte ilerlediği görülmüştür.
- İmla durumuna bakıldığında, 1. sınıfta dik temel 2. sınıfta bitişik eğik yazı öğrenen öğrencilerde imlânın daha zayıf olduğu, yılsonunda sadece bitişik eğik yazı öğrenen öğrencilerde diğer iki gruba göre belirgin farkın olduğu görülmüştür. Yani 1. sınıftan itibaren bitişik eğik yazı öğrenen öğrencilerin kelimeleri daha doğru yazdıkları ve imla kurallarına dikkat ettikleri görülmüştür. Bu grubu 1. sınıfta dik temel 2. sınıfta bitişik eğik yazı öğrenen öğrencilerin izlediği, en sonda ise 1.sınıftan itibaren dik temel yazı öğrenen öğrencilerin geldiği ortaya çıkmıştır.
- Metin üretimine gelince, 1. sınıftan itibaren bitişik eğik yazı ile yazan öğrenciler üst düzeyde iyi sonuçlar elde etmişlerdir. Bu gruptakiler özellikle özet yazma, doğru cümle kurma ve nitelikli metin oluşturma yönüyle diğer gruplardan açık ara önde yer almaktadır. Bu becerilerinin kalıcı olduğu da gözlenmiştir. Üretilen metin uzunluğuna gelince, bu durum bitişik eğik yazı ile öğrenen öğrencilerde sürekli gelişirken diğerlerinde daha yavaş ilerlediği gözlenmiştir.
- Kız ve erkek öğrencilere gelince genelde kızlar erkeklere göre daha hızlı ve güzel yazı yazmaktadırlar. Sadece 1. sınıftan itibaren bitişik eğik yazı ile yazan kızlar daha hızlı ve okunaklı yazmaktadırlar. Sadece bitişik eğik yazı ile yazan erkek öğrenciler diğer gruplardakilere göre yavaş ancak okunaklı yazmaktadırlar. Sadece bitişik eğik yazı ile yazan öğrencilerde imlânın daha iyi olduğu, özellikle kızlarda ileri düzeyde olduğu gözlenmiştir (Morin, Lavoie ve Montésinos-Gelet, 2011). Özetle bu araştırmada 1. sınıftan itibaren bitişik eğik yazı öğrenen çocukların söz dizimi ve imlada iyi sonuçlar aldıkları, cümle ve kelimeleri doğru yazdıkları görülmüştür. Bunlar ilkokulda yazma becerilerini geliştirmek için temel öğeler olmaktadır.

6. Bitişik Eğik Yazının Yararları

Günümüzde çoğu ülkede yapılandırıcı eğitim yaklaşımı uygulanmaktadır. Bilindiği gibi yapılandırıcı yaklaşımda ön bilgilerle yeni bilgiler arasında bağ kurma, bütünleştirme,

anlamlandırma ve zihinde yapılandırma öngörülmektedir. Öğrenme sürecinde bilgiler arasında anlamlı bağlar kurma önemli olmaktadır. Bitişik eğik yazı bağlantılar kurularak yazılan bir yazı olduğundan bağlantılı düşünme ve bilgiler arasında bağ kurmaya katkı sağlamaktadır. Bu nedenle çoğu araştırmacı bitişik eğik yazının yapılandırıcı yaklaşıma uygun olduğunu, çocuğun zihinsel gelişimini desteklediğini belirtmektedir. En önemlisi de bitişik eğik yazı okuma yazma öğretimini kolaylaştırmaktadır. Bitişik eğik yazının bu yararları aşağıda açıklanmaktadır.

a. Öğretim Açısından Yararları: Bitişik eğik yazının öğretim sürecine yararları çeşitli araştırmalarda ele alınmıştır. André Ouzoulias (2004), Daniele Dumont (2004), Jacinthe Giguère (2004), Jacqueline Thériault (1993), Liliane Lurçat (1988) gibi araştırmacılar bitişik eğik yazının, dik temel yazıya göre daha yararlı olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacılar bitişik eğik yazının başlangıçta öğrenilmesinin biraz yavaş olduğunu, ancak öğrenildikten sonra yararının sadece okulda değil yaşam boyu sürdüğünü açıklamışlardır. İlk okuma yazma öğretiminde bitişik eğik yazı kullanımının yararları aşağıda verilmektedir.

Bitişik eğik yazı daha hızlı yazılır. Günümüz gelişmeleri bireylerin gittikçe daha hızlı yazmalarını gerektirmektedir. Bitişik eğik yazı dik temele göre her zaman hızlı yazılmaktadır. Bitişik yazıda bir harften diğerine harfin üstünden bir çizgiyle geçilmektedir. Oysa dik temel yazıda el kaldırılmakta ve kalemin yeri değiştirilmektedir. Örneğin "Emel" kelimesi dik temel harflerle 8 çizgiyle yazılmaktadır. Bu kelime için 8 kez el kaldırılmakta ve kalemin yeri değiştirilmektedir ("E" için 4,"m" için 2,"e" için 1 ve yine "l" için 1). Oysa bitişik eğik yazıda "Emel" yazısı sadece bir çizgiyle, el kaldırılmadan ve kalemin yeri hiç değiştirilmeden yazılmaktadır (Bitişik eğik yazıda noktalı harflerin noktası kelime yazımı bittikten sonra konulmaktadır). Dik temel ve bitişik eğik yazı ile hızlı yazan öğrenciler arasında çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalara göre bitişik eğik yazı ile öğrenciler dik temel yazıya göre aynı sürede 1.5 kat daha fazla harf yazmaktadır (Ouzoulias, 2004; Güneş, 2007).

Yine çeşitli araştırmalarla yazı tiplerinin hızı araştırılmıştır. Bunların içinde en hızlı bitişik eğik yazının yazıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca bitişik eğik yazının okul yazısı olarak kolay yazıldığı, okul çalışmalarında zaman kazandırıcı olduğu, saptanmıştır. Sürekli bitişik eğik yazı yazan öğrenci dik temel yazana göre % 30-50 oranında yazıdan zaman kazanmaktadır. Ancak bu durum dik temel yazıdan sonra öğrenilen bitişik eğik yazı için değil, tam tersine başından itibaren bitişik eğik yazı yazan öğrenciler içindir. Diğer taraftan dik temel yazı hızlandıkça birbirine bağlanmaktadır. Dik temel harflerle yazan kişiler, hızlı ve seri yazmak durumunda kalınca dik temel harfleri bağlayarak yazmaktadırlar (Ouzoulias, 2004).

Kelimeler daha kolay tanınır. Dik temel yazı yazarken biri harfler arasında biri de kelimeler arasında olmak üzere iki tür boşluk bırakılmaktadır. Eğer kelimeler arasındaki boşluk harf boşlukları kadar bırakılırsa kelime ile harfler birbirine karışmaktadır. Kelimenin başlangıç ve bitiş yerleri belirgin olmamakta, okuyucu kelimeleri tanımakta güçlük çekmektedir. Bu durum bitişik eğik yazıda söz konusu değildir. Yazı yazarken sadece kelimeler arasında boşluk bırakılmakta ve kelimelerin tanınması daha kolay olmaktadır.

Kelimeler bütün olarak yazılır. Okula yeni başlayan çocuklar dik temel harflerle yazı yazarken çoğu zaman bir kelimenin harflerini yukarıdan aşağıya tek tek yazmayı tercih etmektedir. Örneğin “El ele.” cümlesini üç kez yazması gereken bir öğrenci, her satıra önce “E” harflerini sonra “l” harflerini, sırayla diğerlerini yukarıdan aşağıya harf harf yazmaktadır. Bu durum kelime ve cümle bütünlüğünü bozmakta harf harf yazmayı getirmektedir. Oysa bitişik eğik yazıda tam tersine bir kelimeyi yukarıdan aşağıya harf harf yazmak mümkün değildir. Öğrenci bir kelimenin yazımını bitirmeden diğerine geçememektedir. Bitişik eğik yazı bağlantılı yazıldığından kelimelerin bütün olarak yazılmasını getirmektedir. Bu durum kelime bütünlüğünün bozulmasını engellemekte, kelimeleri zihinsel sözlüğe daha hızlı kaydetmeye ve anlamlarını öğrenmeye katkı getirmektedir.

Rakam ve işaretler kolay fark edilir. Dik temel yazıda harflerle rakamların çizgileri birbirine benzediğinden tarihler, rakamlar, matematik işaretleri belirgin değildir. Oysa bitişik eğik yazıda rakamlar, tarihler, matematik işaretleri, parantez, soru işareti, ünlem işareti vb. açık ve net olarak fark edilmektedir. Bu durum bir metindeki tarihi akışı kolayca izlemeyi, rakamları ve matematik işaretlerini çabucak bulmayı, metni daha kolay anlamayı getirmektedir.

Bitişik eğik yazı hecelemeyi önler. Dumont’a göre anaokulundan itibaren bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğrenen öğrenciler harfleri tek tek değil bağlantılı ve zincirler halinde algılamaktadır. Yani bitişik eğik yazı kelimenin bütün olarak tanınmasına ve yazılmasına yardım etmektedir. Bu durum çocuklarda heceleyerek okuma ve harf harf yazma sürecini engelleyici olmaktadır (Dumont, 2004; Güneş, 2007).

Bitişik eğik yazı öğretime küçük birimlerle başlanır. Bitişik eğik yazı öğretimi harf, hece ve kelime şeklinde küçük birimlerden büyük birimlere doğru öğretilmektedir. Çocuğun başlangıçta elini kaldırmadan bir kelimeyi yazması yorucu olabilmektedir. Bu nedenle çocuklara önce harflerin yazımı ve bağlantıları öğretilmektedir. Daha sonra hece ve kelimelere geçilmesi uygun olmaktadır. Bitişik eğik yazı tümevarım yaklaşımıyla ilk okuma yazma öğretime uygundur.

b. Zihinsel Gelişim Açısından Yararları: Bitişik eğik yazının zihin gelişimi açısından yararları çeşitli araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Bunlardan bazıları aşağıda verilmektedir.

Bitişik eğik yazı kinestetik zekâyı geliştirir. André Ouzoulias'a göre bitişik eğik yazı kinestetik zekâyı geliştirmektedir. Dik temel yazı daha çok yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğru yazılmaktadır. Dik temel yazı daha çok çizilen bir yazıdır. Bitişik eğik yazı kadar hareketli değildir. Düzdür, sadedir. Oysa bitişik yazı her yöne doğru yazılmaktadır. Bitişik eğik yazının yönleri, her harfin nasıl yazılacağı, harflerin birbirine nasıl bağlanacağı gibi çalışmalar, çocuğun hareket ve yönler konusunda gelişmesini, her harfin yönünü ve yazımını zihnine yerleştirmesini getirmektedir. Bu durum çocuğun görsel zekâsını, dikkatini ve yön kavramını geliştirmektedir (Ouzoulias, 2004).

Göz ve zihinsel becerileri geliştirir. Sophie Savage'ye göre bitişik eğik yazı çocukların okuma becerilerini üst düzeyde geliştirmektedir. Savage bu durumu fiziksel ve zihinsel yararlar olarak ikiye ayırmaktadır. Bitişik eğik yazı göz hareketlerini geliştirme, kelimeleri çabucak ayırma, görme genişliğini artırma, sayfayı kolay algılama gibi fiziksel yararlar sağlamaktadır. Bitişik eğik yazı zihinsel becerileri geliştirme olarak yazının mantık akışını çabucak bulma, bir metindeki tarihi sıralamayı kolayca bulma (rakamlar kolay fark edildiği için), metindeki olaylar arasında bağ kurma, düşünce akışını yakalama, olayları tahmin etme, metinde öğrenilenleri belleğe kaydetme, metnin anlamı anlamlandırma, ön bilgileriyle yeni bilgileri birleştirme gibi yararlar sağlamaktadır (Savage, 2004; Güneş, 2007).

Zihin gelişimini destekler. Uluslararası düzeyde gerçekleştirilen "Okumanın Zihinsel Görünümü" araştırmalarında okuma öğrenme çalışmalarına beyinde özel şekilde gelişmiş bir bölgenin eşlik ettiği ortaya çıkmıştır. Bu bölge Fransız, İngiliz, Çin, Japon vb. bütün okuyucularda bulunmaktadır. Uzman okuyucuda bu bölgenin nöronları kelimenin önce harflerini incelemekte, harfleri birleştirerek kelimeyi tanımaktadır. Bu araştırmaları yöneten Dehaene'ye göre beynimiz kelimenin harflerini tek tek incelemekte, harfleri birleştirerek kelimeyi tanımaktadır (Dehaene, 2003). Dehaene'ye göre bitişik eğik yazı beynin çalışma biçimine uygun olmakta, çocukta okuma ve zihin gelişimini desteklemektedir.

Bitişik eğik yazı düşünmeyi geliştirir. Bitişik eğik yazı daha hızlı yazma isteğinden doğmuştur. Dik temel yazı harfleri ile hızlı yazılmamaktadır. Araştırmalara göre bitişik eğik yazı, sürekli ve hızlı yazılmaktadır. Dik temel yazıda her harften sonra durulduğu için yazı yazma süreci sık sık kesilmekte ve yavaşlamaktadır. Bu durum düşünme sürecini de etkilemektedir. Bitişik eğik

yazıdaki süreklilik ve hız, düşüncenin sürekliliği ve hızı ile birleşmekte ve birbirinin gelişimini desteklemektedir.

Bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirir. Bitişik eğik yazıda harfler birbirine bağlanarak heceler ve kelimeler oluşturulmaktadır. Öğrenci yazı yazarken harflerin ayrıntıları ile harfler arasındaki bağlantılara dikkat etmekte, sürekli bağlantılar yaparak yazmaktadır. Öğrenci giderek bağlantı yapmayı alışkanlık haline getirmektedir. Bu alışkanlık kelimeler, cümleler ve bilgiler arasında da bağlantı yapmayı sağlamakta ve öğrencinin anlamasını kolaylaştırmaktadır. Öğrenci bu alışkanlığı düşünme sürecine de taşımakta, okuduklarını ve yazdıklarını bağlantılı olarak düşünmeye başlamaktadır. Böylece bitişik eğik yazı öğrencinin bağlantılı ve ayrıntılı düşünmesini geliştirmektedir (Dumont, 2004).

Dikkati geliştirir. Bitişik eğik yazı öğrencinin yazı yazarken harflere, harf bağlantılarına ve ayrıntılara dikkat etmesini zorunlu kılmaktadır. Bu durum öğrencinin dikkatini önemli oranda geliştirici olmaktadır. Sadece yazma sürecinde değil okuma sürecinde de öğrencinin dikkatli olmasını getirmektedir.

c. Dil Gelişimi Açısından Yararları: Bitişik eğik yazı dil gelişimi açısından da çeşitli yararlar sunmaktadır.

Okuma becerilerini geliştirir. Geçtiğimiz yıllarda yapılan çok sayıdaki araştırma okuma ve yazmanın karşılıklı olarak birbirini etkilediğini ve geliştirdiğini ortaya koymuştur. Bu nedenle bitişik eğik yazı ile kazanılan süreklilik, akıcılık ve dikkat okumaya da yansımakta ve öğrencinin okuma becerilerini de geliştirmektedir. Giderek okuma ve yazmadaki bu süreklilik, akıcılık ve hız bir bütün oluşturmakta, öğrencinin düşünme, anlama, sorgulama, ilişkilendirme gibi becerilerinin hızla gelişmesini sağlamaktadır.

Yazının bireyselleştirilmesini sağlar. Dik temel yazı yazan yetişkinler bir süre sonra kendine göre bir yazı stili oluşturmakta, normal yazı yönleri ile biçimini terk etmektedir. Bitişik eğik yazı bireyin kendine göre bir stil oluşturması için daha uygun olmaktadır. Kendine göre bir stil oluşturma yazının kime ait olduğunu bulmak için iyi bir yoldur.

Öğrencinin kendini ifade etmesini kolaylaştırır. İlkokulda bazı öğrencilerin dikkatleri çabuk dağılmakta ve düşündüklerini unutmaktadırlar. Özellikle yazma sürecinde ağır yazan öğrenciler düşüncelerini yazıya aktarmadan unutmaktadırlar. Bitişik eğik yazının sürekli, akıcı ve hızlı olması, öğrencinin düşüncesini unutmadan yazıya aktarmasını sağlamaktadır.

Düşüncelerini kaybetmeden hızla yazıya aktarabilen bir öğrenci kendini daha iyi ifade edebilmektedir.

Estetik yönü öğrenciye zevk verir. Bitişik eğik yazı güzel yazı yazmaya ve çeşitli süslemeler yapmaya daha uygundur. Yazma zevki uyandırmakta ve öğrencinin yazıdan zevk almasını getirmektedir. Dik temel yazı bu zevki vermemektedir. Yani bitişik eğik yazı öğrencide yazı yazma isteğini artırmakta, yazı yazmayı sevdirmekte, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmekte, süslü yazı yazma zevki vermektedir. Düzgün, okunaklı ve akıcı bir yazı öğrenciyi güdülemekte ve yazmaya yöneltmektedir. Bu durum öğrencinin kendini daha kolay ifade etmesini getirmektedir (Güneş, 2007).

d. Beden Gelişimi Açısından Yararları: Araştırmalara göre bitişik eğik yazı öğrencinin beden gelişimine de uygundur. Bu gelişim parmak, el, bilek ve kol kasları açısından ele alınmaktadır.

Parmak ve el kasları için uygundur. Okul çağı çocuklarının, kalem ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri bilinmektedir. Öğrenciler anatomik yapıları gereği satır üzerinde kalem eğik olarak tutmaktadırlar. Bu yaş çocuğunun kalem tutan parmak kaslarının gelişimine en uygun yazı bitişik eğik yazı olmaktadır. Dik yazı yazmak ve kalem dik tutmak daha zordur. Dik yazı parmak kaslarının doğal hareketini engellemekte, yazı yazmayı yavaşlatmakta, çabuk yorulmaya neden olmakta ve öğrencide bıkkınlık yaratmaktadır. Ayrıca bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olması, soldan sağa doğru yazı yönünü desteklemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.

Bilek ve kol kasları için uygundur. Dik temel yazı daha çok çizilen bir yazıdır. Kısa ve kesik çizgilerle daha çok yukarıdan aşağıya ve soldan sağa yazılmaktadır. Bitişik eğik yazı kadar çeşitli yönleri içeren hareketli bir yazı değildir. Düzdür, sadedir. Oysa bitişik eğik yazı daha çok yazılan yazıdır. Bitişik eğik yazı her yöne doğru yazılmaktadır. Çocuktan bilek ve dirsek hareketlerini iyi kullanmasını isteyen bir yazıdır. Bitişik eğik yazının üstünlüğü, kelimeleri yazarken kalem hiç kaldırmadan yazılmasından gelmektedir. Çocuğun başlangıçta elini kaldırmadan bir kelimeyi yazması yorucu olabilir. Ancak öğrenildikten sonra bu durum hızlanmaktadır.

Solak öğrenciler için uygundur. Solak öğrenciler dik temel yazarken el tarafından harflerin kapanmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan, defterlerini ve kitaplarını değiştirmek sol sayfalarda yazdırmak daha iyi olur. Zaten elin yazıyı kapatmaması için en uygun pozisyon 70 derecelik açıdır. Bitişik eğik yazının dik uygulanması sol elle yazılırken yazının el tarafından

kapanmasını getirir. Bu durumu önlemek için 70 derece eğik yazı uygulanmalıdır. Bu açı, elin sola kaymasını ve yazının daha az kapanmasını getirmektedir. Ayrıca yazıyı aşağıya indirmekte ve satır çizgisine yaklaştırmaktadır. Bu uygulama büyük harfler için de yapılmalıdır.

Anaokulundan itibaren başlanmalıdır. Dik temel harflerin ardından bitişik eğik yazı harfleri ile yazmaya başlayan öğrenciler daha sonra bitişik eğik yazıya geçişte güçlük çekmektedirler. Bu nedenle ilk okuma yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanması gerekmektedir. Bu nedenle ana sınıfı ve anaokullarında kalemi dik tutma ve dik çizgi çalışmalarından kaçınılmalıdır. Olabildiğince eğik çizgilere ağırlık verilmelidir. Çocuk harfleri yazacak, kalem tutacak ve bir şekli taklit edecek duruma gelince bitişik eğik yazı çalışmalarına başlanabilir (Dumont, 2004; Güneş, 2007).

7. Bitişik Eğik Yazı Becerileri

Bitişik eğik yazı hem fiziksel hem de zihinsel süreçlerden oluşan karmaşık bir süreçtir. Bu süreçte üç temel becerinin geliştirilmesi ve uyumlu çalıştırılması gerekmektedir. Bunlar zihinsel beceriler (bilgi, zihinsel süreçler vb.), duyuşsal beceriler (dikkat, duyarlılık vb.) ve motor beceriler (büyük, küçük kas uyumu, psiko-motor gelişim vb.) olmaktadır. Bu becerilerin her biri için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bitişik eğik yazı becerilerini geliştirmede yararlanılacak bazı çalışmalar şöyledir:

- Yazı yazma için uygun oturuş,
- Yazı nedir? Resim nedir? İkisi farklı mıdır? gibi sorularla yazıyı fark etme,
- El dengesi, el-kalem uyumu ve pratikliğini sağlama,
- Tebeşir, renkli kalem ve kurşun kalemle yazma,
- Harfleri çizme ve büyüklüğünü ayarlama,
- El hareketleriyle yazı arasındaki ilişkiye dikkatini yoğunlaştırma,
- Ses ve yazı arasındaki ilişkileri keşfetme, sesleri yazıya aktarma,
- Beyaz çizgisiz sayfalara yazma,
- Çizgili kâğıtlara yazma,
- Yazıyı satır üzerine yerleştirme,
- Harflerin biçim, büyüklük, eğim derecesi, noktaları ve bağlantılarını yapma,
- İsim ve soyadları büyük harflerle yazma,

- Yeni ve karmaşık kelimeleri yazma,
- Kelimeyi bütün olarak tanıma,
- Yazılan kelimeleri gözle takip etme,
- Hem yazma hem okuma,
- Seslendirerek yazma,
- Noktalamalara dikkat ederek yazma,
- Yazılı mesajlar oluşturma,
- Yazdıklarını kontrol etme,
- Hızlı yazma,
- Duyguları farklı şekillerde veya stillerde ifade etme,
- Resimlerle metni canlandırma,
- Yazıya heyecan katma,
- Başkalarının yazısına özen ve saygı gösterme, şeklinde sıralanabilir (Güneş, 2007).

8.Bitişik Eğik Yazı Hızı

Bitişik eğik yazı hızının artırılması için “tahtaya yazılan veya kitaptan alınan bir kısa parçanın deftere hızlı bir şekilde yazılması, öğretmenin söylediği cümlelerin yazılması, ya da öğrencinin bir konu hakkında bildiklerinin yazılması” şeklinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda yazma hızını etkileyen bazı etkenler bulunmaktadır. Örneğin, öğrenci tahtadaki yazıyı okurken zaman kaybı olmakta, öğretmenin söylediklerini duyamamakta ya da kendi bildiklerini yazarken ezberlediklerini hızlı yazmakta, düşünme gerektiren yazıları ise daha geç yazmaktadır. Bu durumlar dikkate alınarak yazma hızını belirleme çalışmaları yapılmalıdır.

Yazma hızını belirlemek için eskiden bir dakikada yazılan kelime sayısı kullanılmaktaydı. Ancak bu yaygın bir ölçü değildir. Türkçe kelimeler en az 2 harften başlamakta 44 harfe kadar çıkmaktadır. Bu nedenle kelime sayısı ile yazma hızının ölçülmesi, öğrencinin gelişimi hakkında bilgi verici olmamaktadır. Yine bitişik yazı hızının hece sayısı ile ölçülmesi de iyi bir yöntem değildir. Çünkü Türkçede heceler 1-4 harf arası değişiklik göstermektedir. Bunların yerine öğrencinin dakikada yazdığı harf sayısının belirlenmesi en doğru ölçü olmaktadır. Çünkü Türkçede her harf okunmakta ve okunan her ses yazılmaktadır. Harf sayısı ile ölçmede

öğrencilere birkaç cümle verilmekte ve bunları bir dakika içinde yazmaları istenmektedir. En iyi yöntem öğretmenin cümleleri okuyarak yazdırmasıdır. Öğrencilerin bir dakika sonunda yazdıkları harfler sayılmakta ve ortalama hız belirlenmektedir. Bu konuda çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalara göre yazma becerileri gelişmiş yetişkinler için 1 dakikada,

80 - 120 harf yazma, yavaş yazma,

121 -140 harf yazma, normal yazma,

141 - 160 harf yazma, iyi yazma,

161- 190 harf yazma ise hızlı yazma olarak değerlendirilmektedir(Lurçat, 1988; Güneş, 2007).

Ülkemizde bitişik eğik yazı hızı konusunda 1997 İlköğretim Okulları Yazı Programı'nda "bitişik yazıda hız derecesi hece sayısı ile ölçülmesi ve 2. sınıf öğrencilerinin dakikada 10 hece yazması gerektiği" belirtilmiştir. Bu ölçü 2. sınıf öğrencileri için dakikada ortalama 30 harfe karşılık gelmektedir. 2004 Türkçe Öğretim Programı'nda bitişik eğik yazı hızı için bir ölçü verilmemiştir. Birinci sınıf öğrencileri için dakikada 20 harf uygun olmaktadır.

9. Sonuç

Bitişik eğik yazı, hızlı yazılması, öğrencilerin dikkatini geliştirmesi, kelime tanımayı kolaylaştırması, rakam ve işaretlerin kolay fark edilmesi, bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi geliştirmesi, beden gelişimine ve özellikle solak öğrencilere uygun olması gibi nedenlerden dolayı çoğu ülkede kullanılmaktadır. Ülkemizde Atatürk'ün önderliğinde 1928 yılında bitişik eğik yazı ile okuma yazma seferberliği başlatılmış, öğrenci ve yetişkinlere bitişik eğik yazı öğretilmiştir. Daha sonraki yıllarda ise genellikle dik temel harflerle okuma yazmaya başlanmıştır. 1997 İlköğretim Okulları Yazı Programı'nda öğrencilere 1. sınıfta dik temel, 2. sınıfta bitişik yazı öğretimi öngörülmüştür. 2004 yılında uygulamaya konulan Türkçe Öğretim Programı'nda ise Ses Temelli Cümle Yöntemi ile bitişik eğik yazı öğretimine birinci sınıftan itibaren tekrar başlanmıştır. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı bitişik eğik yazı veya dik temel harflerle ilk okuma yazma öğretiminin 2017-2018 öğretim yılında itibaren öğretmenin tercihine bırakılacağını açıklamıştır. Oysa ilk okuma yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlamanın bir dizi yararı bulunmaktadır. Dileğimiz bu konunun yetkililerce yeniden gözden geçirilmesi ve gelecek nesillerin nitelikli yetiştirilmesidir.

Kaynaklar

- Bara, F. et Morin, M. -F. (2009). Est-il nécessaire d'enseigner l'écriture script en première année? Les effets du style d'écriture sur le lien lecture/écriture », dans Nouveaux cahiers de la recherche en éducation, Université de Sherbrooke, 12 (2), 149-160.
- Dehaene, S. (2003). Les bases cérébrales d'une acquisition culturelle: la lecture. In Jean-Pierre Changeux (Ed.), Gènes et Culture, pages 187--199. Odile Jacob, Paris.
- Dumont, D. (2004). Modélisation de l'apprentissage de l'écriture, Le Geste d'écriture : méthode d'apprentissage cycle 1 - cycle 2, Hatier Pédagogie, Novembre 2004.
- G Wettstein-Badour. (2006). Apprentissage de la lecture : une démonstration expérimentale et théorique de la supériorité de la méthode phonique synthétique (alphabétique) sur toutes les autres approches pédagogiques. gh.wettstein.badour@libertysurf.fr
- Gray, W. S. (1975). *Okuma-Yazma Öğretimi*, (Çev: Nejat Yüzbaşıoğulları), Öğretmen Kitapları: 86. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Güneş, F. (2007). *Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma*, Ankara: Nobel Yayınları.
- James, K-H. et Engelhardt, L. (2012). *The effects of handwriting experience on functional brain development in pre-literate children*, Trends in Neuroscience and Education, 1(1), 32-42.
- Lessard, J-C. (1977). *Du script à la cursive : L'écriture évolutive apportée à la didactique de l'écriture ce qui lui manquait depuis l'introduction du script*, Québec français 28 (1977): 26-28.
- Lurçat, L. (1988). *De la nécessité de l'écriture manuscrite comme écriture première*, Psychologie scolaire, n°66, avril, Paris.
- Morin, M.-F., Lavoie, N. et Montésinos-Gelet, I. (2011). *Enseigner l'écriture script-cursive au primaire : une pratique pédagogique mise en question*, dans Vivre le Primaire, AQEP, 24 (2), 9-14.
- Morin, M.-F. et Montésinos-Gelet, I. (2010). Les méthodes d'enseignement pour favoriser l'entrée dans l'écrit : la place de la différenciation pédagogique et le rôle accordé à l'interaction lecture/écriture, rapport de recherche FQRSC 2008-PE-118512.
- Ouzoulias, A. (2004). Apprendre à écrire : le problème de l'exécution matérielle, Aider les élèves en difficulté : le métier de maître E, Retz-FNAME.
- Savage, S. (2004). La lecture d'œuvres complètes au collège, Cahiers pédagogiques, n° 420, janvier
- Thériault, J. (1993). Faciliter l'émergence de l'écrit... c'est donner du pouvoir à l'enfant, Éditions du CRP, Faculté d'éducation, Université de Sherbrooke 1993

The Wars Between Cursive and Script Handwriting

EXTENDED SUMMARY

In today's society of individuals in order to fulfill the requirements of the conditions of contemporary life, it is important to be literate. In human life the importance of reading and writing is taken into account while performing, you need to be very careful when teaching to read and write. The primary objective of basic reading and writing instruction is to teach the basic skills of writing. For this purpose, since 2005, training is being given through student-centered "sound based sentence method" in teaching of reading and writing. The cursive handwriting with based on voice sentence method in Turkish education program has been used in 2005, it provides students' as thinking, comprehension, putting in order, classification, analyze/synthesize, consideration, communicating skills, mental and linguistic development. From this date 2005, the "sound based sentence method" and cursive writing instruction has been investigated by researchers from different perspectives. Some researchers and teachers advocate the teaching of script handwriting with evolving technology. While some purposed the inclined cursive writing. Researches have been conducted on the physical and mental effects of the writing being taught.

Writing is the passing of information in its own mind in the direction of the writer's intended purpose, choosing the important ones from this information, bringing together the words and sentences on a regular basis. In this process, while the information in the mind is passed through, the selected information is transferred to the words and passed through a series of transactions. These processes are done in a very rapid manner in mind. In writing activity, there are many skills such as reading, thinking and producing solutions, expressing oneself. The adjacent cursive writing makes it easier to use these skills together.

The most characteristics and distinguishing feature of cursive handwriting are noting down the words in left to right direction without any interruption. Being continuous, fluent and fast, cursive handwriting makes it easier for students to put their ideas on paper in an organized way. This situation also affects the reading process and skills. There are studies in the literature, indicating that reading and writing mutually affect and develop one another. Therefore, the continuity, fluency, and attention gained through cursive handwriting respectively reflect on reading and hence develop students reading skills. This continuity and speed in reading and writing unite and enhance the improvement of students' thinking, comprehension, questioning and attribution skills.

According to the research, the adjoining oblique writing has various benefits in the education process. It is known that cursive handwriting provides many advantages for cognitive and physical development as well as language learning and education. Cursive handwriting enhances thinking by supporting the improvement of mental development. The speed and continuity in cursive handwriting also affect the continuity and speed of thinking process. The continuity, fluency, and attention in cursive handwriting have an impact on reading skills as well. When compared to print, cursive handwriting is faster and makes writing exercises easier. It also does not allow students to go back when writing, which helps writing be fluent and in the correct direction.

Cursive handwriting requires words to be written as a whole, so it prevents syllabication. In cursive handwriting, students start writing from one specific point and end at another one without stopping writing. This makes writing continuous and fluent without any interruption, which helps students keep letters and ideas to be written in their minds. Cursive handwriting is achieved by making connections between letters. These connections make it easier for students to combine and structure the information in their minds.

When the physical development of children is taken into account, cursive handwriting is stated to be more appropriate for children's finger and hand muscles. When school children first start receiving literacy instruction, they make cursive and circular movements; hence cursive handwriting is suitable for their anatomic structure.

The practices in our world show that there are different practices in different countries in primary school writing. For example, print handwriting is taught in grade one in the United States and Canada; and cursive handwriting in Grade two and three. However, there is also evidence showing that some laws have been enacted regarding the use of cursive handwriting in primary schools in ten different states.

In our country, contingent writing and literacy liaison were initiated in 1928 under the leadership of Atatürk, and the oblique adjacent writing to the students and adults was taught. In 2004, the curriculum was started in the first grade. In 2018, the Ministry of National Education announced that the inclined text should be left to the teacher. We would like to emphasize the importance of adjoining oblique writing and the raising of future generations.